

OD AUTORA BESTSELERA
MOĆ SADAŠNJEG TRENUTKA

NOVA ZEMLJA

OTVARANJE PREMA VAŠOJ
ŽIVOTNOJ SVRSI

EKART TOL

„Nova Zemlja će izrasti iz probudene svesti koja je neuslovljena i slobodna od iluzija ega. Čovečanstvo mora evoluirati ka toj svesti – ili će nestati.”

– Ekart Tol

PRVO POGLAVLJE

Cvetanje ljudske svesti

PRIZIVANJE

Planeta Zemlja pre sto četrnaest miliona godina, jednog jutra odmah nakon svitanja: prvi cvet koji se pojavio na planeti otvorio je svoje latice kako bi dočekaao sunčeve zrake. Pre ovog značajnog događaja, koji je nagovestio revolucionarnu transformaciju u životu biljaka, planeta je već milionima godina bila prekrivena vegetacijom. Prvi cvet verovatno nije poživio dugo, i sigurno je da je cveće još dugo nakon toga predstavljalo redak i izolovan fenomen jer uslovi nisu bili povoljni za rasprostranjeno cvetanje cveća. Međutim, jednog dana dostignuta je kritična tačka, i odjednom je došlo do eksplozije boja i mirisa širom planete; barem da je i svest koja opaža bila tamo da to vidi.

Mnogo godina kasnije, delikatna i osetljiva bića koja nazivamo cvećem odigraće odlučujuću ulogu u evoluciji svesti drugih vrsta. Privlačiće i fasciniraće sve veći broj ljudi. Kako se ljudska svest razvijala, velika je verovatnoća da je cveće bilo prva stvar koju su cenili a koja nije imala utilitarističku vrednost za njih, tj. ono ni na koji način nije bilo povezano s opstankom. Predstavljalo je inspiraciju bezbrojnim umetnicima, pesnicima i misticima. Isus nas uči da posmatramo cveće i da od njega učimo kako se živi. Buda je jednom prilikom održao „nemu ceremoniju“ tokom koje je držao cvet i zurio u njega. Nakon određenog vremena, jedan od prisutnih, monah po imenu Mahakasijapa, počeo je da se smeje. Veruje se da je on jedini razumeo ceremoniju. Po legendi, taj je osmeh (tj. shvatanje) prenošen s generacije na generaciju preko dvadeset osam naraštaja učitelja, i mnogo kasnije iz njega se razvio zen.

Cvetanje ljudske svesti

PRIZIVANJE

Planeta Zemlja pre sto četrnaest miliona godina, jednog jutra odmah nakon svitanja: prvi cvet koji se pojavio na planeti otvorio je svoje latice kako bi dočekaao sunčeve zrake. Pre ovog značajnog događaja, koji je nagovestio revolucionarnu transformaciju u životu biljaka, planeta je već milionima godina bila prekrivena vegetacijom. Prvi cvet verovatno nije poživio dugo, i sigurno je da je cveće još dugo nakon toga predstavljalo redak i izolovan fenomen jer uslovi nisu bili povoljni za rasprostranjeno cvetanje cveća. Međutim, jednog dana dostignuta je kritična tačka, i odjednom je došlo do eksplozije boja i mirisa širom planete; barem da je i svest koja opaža bila tamo da to vidi.

Mnogo godina kasnije, delikatna i osetljiva bića koja nazivamo cvećem odigraće odlučujuću ulogu u evoluciji svesti drugih vrsta. Privlačiće i fasciniraće sve veći broj ljudi. Kako se ljudska svest razvijala, velika je verovatnoća da je cveće bilo prva stvar koju su cenili a koja nije imala utilitarističku vrednost za njih, tj. ono ni na koji način nije bilo povezano s opstankom. Predstavljalo je inspiraciju bezbrojnim umetnicima, pesnicima i misticima. Isus nas uči da posmatramo cveće i da od njega učimo kako se živi. Buda je jednom prilikom održao „nemu ceremoniju“ tokom koje je držao cvet i zurio u njega. Nakon određenog vremena, jedan od prisutnih, monah po imenu Mahakasijapa, počeo je da se smeje. Veruje se da je on jedini razumeo ceremoniju. Po legendi, taj je osmeh (tj. shvatanje) prenošen s generacije na generaciju preko dvadeset osam naraštaja učitelja, i mnogo kasnije iz njega se razvio zen.

Opazanje lepote u cvetu, bez obzira na to koliko to opazanje bilo kratkotrajno, ljudima može da ukaže na lepotu koja je osnovni deo njihovog unutrašnjeg bića, njihove istinske prirode. Prvo prepoznavanje lepote predstavlja jedan od najznačajnijih događaja u procesu evolucije ljudske svesti.

Osećanje radosti i ljubavi neraskidivo je vezano s tim prepoznavanjem. Iako nismo u potpunosti svesni toga, cveće je za nas postalo izraz onoga što je najuzvišenije, najsvetije i, u krajnjem smislu, bezoblično unutar nas. Cveće, koje je nepostojanije, eteričnije i osetljivije od ostalih biljaka od kojih je nastalo, postalo je glasnik iz drugog carstva, poput mosta između sveta fizičkih oblika i sveta bezobličja. Ne samo da je posedovalo miris koji je nežan i prijatan za ljude nego je donosilo i miomirise iz carstva duša. Koristeći reč „prosvetljenje“ u širem smislu nego što je opšteprihvaćeno, cveće možemo posmatrati kao prosvetljenje biljaka.

Za bilo koji oblik života u bilo kom carstvu – minerala, biljaka, životinja ili ljudi – može se reći da prolazi kroz proces „prosvetljenja“. Međutim, ono se veoma retko događa jer se ne radi samo o evolucionom napretku. Prosvetljenje takođe podrazumeva i prekid u razvoju, skok na potpuno drugačiji nivo Bića i, što je još važnije, slabljenje materijalnosti.

Postoji li nešto snažnije i otpornije od stene, najčvršćeg od svih oblika? S druge strane, pojedine vrste stena prolaze kroz proces promene u svojoj molekularnoj strukturi, pretvaraju se u kristale, i tako propuštaju svetlost. Pojedini ugljenici se na nezamislivim temperaturama i pod visokim pritiskom pretvaraju u dijamante, dok se neki teški minerali pretvaraju u drago kamenje.

Reptili, koji su bili primorani da puze i koji su u najvećoj meri vezani za zemlju, ostali su nepromenjeni milionima godina. Ali ipak, pojedinima su izrasli perje i krila i transformisali su se u ptice, te počeli da prkose sili gravitacije, koja ih je toliko dugo sputavala. Nisu postali bolji u puzanju ili šetanju, nego su prerasli i jedno i drugo u potpunosti.

Od prastarih vremena, cveće, kristali, drago kamenje i ptice imali su poseban značaj za ljudski duh. Poput svih oblika života, oni su samo privremene manifestacije najosnovnijeg jednog života, jedne svesti. Njihov poseban značaj i razlog zbog kog privlače i opčinjavaju ljude može se pripisati njihovoj eteričnosti.

Kada se jednom ostvari određeni stepen prisustva, postojane i usmerene pažnje u ljudskoj percepciji, ljudi mogu da

osete božansku suštinu života, jedinstvenu svest ili duh koji obitava u svakom stvorenju, svakom obliku života, i prepoznaju je kao deo sopstvenog bića i, samim tim, vole je kao same sebe. Dok se to ne desi, međutim, većina ljudi vidi samo spoljašnje oblike, nesvesni njihove suštine, baš kao što su nesvesni i sopstvene suštine, identifikujući se sa svojim fizičkim i psihološkim oblikom.

U slučaju cveta, kristala, dragog kamena ili ptice, međutim, čak i neko s malo ili nimalo prisustva može povremeno osetiti da postoji nešto više od običnog fizičkog postojanja tog oblika, a da nije ni svestan da je upravo to razlog zašto su privučeni njime i osećaju privrženost istom. Zbog svoje eterične prirode, njegov oblik prikriva duh koji obitava u njemu u manjoj meri nego kod drugih oblika života. Izuzetak čine novorođeni oblici života: bebe, kućići, mačići, jagnjad itd. Oni su krhki, osetljivi, još uvek nedovoljno oformljeni u materijalnom svetu. Nevinost, ljupkost i lepota, koji nisu ovozemaljski, i dalje sijaju kroz njih. Oni oduševavaju čak i relativno neosetljiva ljudska bića.

Dok ste oprezni i posmatrate cvet, kristal ili pticu, a da ih pri tom ne imenujete u svesti, to postaje vaš prozor ka bezobličju. Postoji unutrašnje otvaranje, bez obzira na to koliko malo, ka carstvu duha. To je razlog zašto su ova tri „pr-osvetljena“ oblika života igrala značajnu ulogu u evoluciji ljudske svesti još od starijih vremena; razlog zašto je, na primer, dragulj u lotosovom cvetu glavni simbol budizma, a bela ptica, golubica, Sveti duh u hrišćanstvu. Oni su pripremali teren za mnogo značajniju promenu u planetarnoj svesti, kojoj je predodređeno da se odigra u ljudima. To je duhovno buđenje kojem svi prisustvujemo.

SVRHA OVE KNJIGE

Da li je čovečanstvo spremno za transformaciju svesti, za unutrašnje cvetanje koje je toliko radikalno i duboko da prema njemu cvetanje cveća, bez obzira na to koliko lepo, nije ništa do

1 *Egoično* (engl. izraz „egoic“) – znači „koji se odnosi na ego“. Ne treba ga pomešati s *egoistično*, *egotistično* koji u sebi sadrže negativnu konotaciju sebičnosti i taštine. – Prim. prev.

bledi odraz? Da li ljudska bića mogu da izgube čvrstinu svojih uslovljenih struktura mozga i postanu poput kristala ili dragog kamenja, providni kako bi propuštali svetlost svesti? Mogu li se odupreti gravitacionoj sili materijalizma i materijalnosti i izdići se iznad identifikovanja s oblikom, koji omogućava postojanje ega i osuđuje ih na zarobljeništvo unutar svojih ličnosti?

Mogućnost takve transformacije predstavlja centralnu poruku velikih mudrih učenja čovečanstva. Glasnici – Buda, Isus i ostali manje poznati – prvi su cvetovi čovečanstva. Oni su prethodnici, retka i dragocena bića. Rasprostranjeno cvetanje nije bilo moguće u njihovo vreme, i njihova poruka često bi bila pogrešno tumačena i izopačena. Nije uspela da transformiše ljudsko ponašanje, osim kod malog broja ljudi.

Da li je čovečanstvo spremnije sada nego u vreme tih ranih učitelja? Šta je razlog tome? Šta se može uraditi, pod uslovom da se može nešto uraditi, kako bi se pokrenula ili ubrzala ta unutrašnja promena? Šta je to što karakteriše staro egoičko¹ stanje svesti, i koji su to znaci po kojima se može prepoznati novo rađanje svesti? U ovoj knjizi baviću se ovim i drugim pitanjima. Štaviše, sama knjiga jeste transformaciono sredstvo koje se pojavilo nakon buđenja nove svesti. Ideje i koncepti koji su dati ovde mogu biti značajni, ali su od sekundarne važnosti. Oni su ništa više do putokazi koji usmeravaju ka buđenju. Dok budete čitali, promena će se odvijati u vama.

Glavni cilj ove knjige nije da ubaci nove informacije ili verovanja u vaš mozak ili da pokuša da vas ubedi u nešto, nego da prouzrokuje promenu svesti, tj. da je probudi. U tom smislu, ova knjiga nije „zanimljiva“. Zanimljivo znači da možete da održite distancu, da se poigravate s idejama i konceptima u svom mozgu, slažete se s njima ili ne. Ova knjiga govori o vama. Promeniće vaše stanje svesti ili vam neće značiti ništa. Može jedino da probudi one koji su spremni. Ali, nisu svi još spremni, iako mnogi jesu, i sa svakom novom osobom koja se probudi zamah u kolektivnoj svesti jača i olakšava posao ostalima. Ako ne znate šta znači buđenje, nastavite da čitate. Jedino kroz sam čin buđenja može se doći do spoznaje o pravom značenju te reči. Samo jedan blesak je dovoljan da se započne proces buđenja,

koji je nepovratan. Pojedinicima će se taj blesak ukazati dok budu čitali ovu knjigu. Kod mnogih drugih, koji nisu ni svesni toga, proces je već počeo. Ova knjiga će im pomoći da to shvate. Za pojedine, proces će početi gubitkom i patnjom, za druge tako što će doći u kontakt s duhovnim učiteljem ili učenjem, čitajući *Moć sadašnjeg trenutka* ili neke druge duhovno žive i stoga transformacione knjige, ili kombinacijom navedenih stvari. Ako je proces buđenja već započet u vama, čitanje ove knjige će ga ubrzati i pojačati.

Osnovni deo buđenja jeste prepoznavanje neprobuđenog dela vas, vašeg ega, dok razmišlja, govori, dela, kao i prepoznavanje kolektivno uslovljenih mentalnih procesa koji prolongiraju neprobuđeno stanje. Iz tog razloga, ova knjiga ukazuje na glavne aspekte ega i načine na koje oni funkcionišu u pojedincu i u kolektivu. Ovo je važno iz dva međusobno povezana razloga: prvi kaže da ukoliko ne poznajete osnovnu mehaniku koja stoji u središtu ega, nećete je ni prepoznati – navešće vas da se identifikujete s njim uvek iznova. To znači da će vas u potpunosti preuzeti varalica koja se pretvara da ste vi. Drugi razlog se odnosi na činjenicu da je sam čin spoznaje jedan od načina na koji se buđenje odvija. Kada prepoznate nesvesno u sebi, ono što omogućava spoznaju *jeste* svest koja se izdiže, *jeste* sam čin buđenja. Ne možete se boriti protiv ega i pobediti, isto kao što se ne možete boriti protiv tame. Svetlost svesti je sve što je potrebno. Vi ste ta svetlost.

NAŠA UROĐENA DISFUNKCIONALNOST

Ako se zagledamo malo pažljivije u stare religije i duhovne tradicije čovečanstva, ispod mnogih površinskih razlika pronaći ćemo dve osnovne ideje oko kojih se većina njih slaže. Reči koje koriste kako bi ih opisali se razlikuju, ali, ipak, sve one

ukazuju na dvostruku fundamentalnu istinu. Prvi deo te istine predstavlja uviđanje da „normalno“ stanje uma kod većine ljudskih bića sadrži snažan element onoga što nazivamo disfunkcionalnost ili čak ludilo. Pojedina učenja u srcu hinduizma možda se najviše približavaju toj disfunkcionalnosti kao obliku kolektivne mentalne bolesti. Oni to nazivaju *maya*, veo priviđenja. Ramana Maharši, jedan od najvećih indijskih mudraca, odrešito tvrdi: „Um je *maya*.“

Budizam koristi drugačije termine. Po Budinim rečima, ljudski mozak u normalnom stanju stvara *dukkhau*, što se može prevesti kao patnja, nezadovoljstvo ili, jednostavno, čista nesreća. On to vidi kao karakteristiku ljudskog stanja. Gde god da odete, šta god da radite, tvrdi Buda, naići ćete na *dukkhau* – manifestovaće se u svakoj situaciji, pre ili kasnije.

Po hrišćanskim učenjima, normalno kolektivno stanje čovečanstva je „prvi greh“. *Greh* je reč koja je u velikoj meri pogrešno shvaćena i protumačena. Bukvalni prevod sa grčkog, na kom je Novi zavet i napisan, znači promašiti oznaku, poput strelca koji promaši metu, tako da grešiti znači *promašiti smisao* ljudskog postojanja. Znači živeti nevešto, zaslepljeno i, samim tim, patiti i izazivati patnju. I opet, taj termin, lišen svog kulturološkog tereta i pogrešnih tumačenja, ukazuje na disfunkcionalnost karakterističnu za ljudsko stanje.

Ljudska dostignuća su impresivna i nesporna. Stvorili smo izvanredna muzička, književna, slikarska, arhitektonska i vajar-ska dela. Odsdora, nauka i tehnologija su dovele do radikalnih promena u načinu na koji živimo i omogućili nam da radimo i stvaramo dela koja bi se smatrala čudima pre dve stotine godina. Bez sumnje, ljudski mozak je visoko inteligentan. Pa ipak je njegova inteligencija umrljana ludilom. Nauka i tehnologija su pojačale destruktivni udar koji disfunkcionalnost ljudskog uma ima na planetu, na druge oblike života i na same ljude. Stoga je istorija dvadesetog veka mesto gde se ta disfunkcionalnost, to kolektivno ludilo, može najjasnije uočiti. Ono što zabrinjava jeste činjenica da se ta disfunkcionalnost zapravo pojačava i ubrzava.

Prvi svetski rat izbio je 1914. godine. Destruktivni i surovi ratovi, motivisani strahom, pohlepom i željom za moći, česta su

pojava u istoriji čovečanstva, kao i ropstvo, mučenja, rasprostranjeno nasilje, naneto iz religijskih i ideoloških razloga. Ljudi su više patili od ljudske ruke nego od prirodnih katastrofa. Do početka 1914. godine visoko inteligentni ljudski mozak ne samo da je izmislio motor s unutrašnjim sagorevanjem nego je izumeo i bombe, mitraljeze, podmornice, bacače plamena i otrovne gasove. Pamet u službi ludila! U rovovima širom Francuske i Belgije milioni ljudi su izgubili život kako bi se dokopali nekoliko kilometara blata. Po završetku rata, 1918. godine, preživeli su s užasom i nevericom gledali na pustoš koju su ostavili za sobom: deset miliona ljudi je poginulo, a još ih je više osakaćeno ili unakaženo. Nikad do tad ljudska ludost nije bila toliko destruktivna u svom naletu, tako jasno vidljiva. Niko nije ni slutio da je to bio samo početak.

Do kraja prošlog veka, broj ljudi koji su umrli nasilnom smrću od ruke drugih ljudi premašio je brojku od sto miliona. Ljudi su umirali ne samo u ratovima koji su vođeni između nacija nego i u masovnim istrebljenjima i genocidima, kao što je ubistvo dvadeset miliona „klasnih neprijatelja, špijuna i izdajica“ u Sovjetskom Savezu pod Staljinom ili neizrecivi užasi holokausta u nacističkoj Nemačkoj. Umirali su i u bezbrojnim manjim unutrašnjim konfliktima, kao što su bili građanski rat u Španiji ili režim Crvenih Kmera u Kambodži, kada je četvrtina stanovništva te zemlje ubijena.

Potrebno je samo da pogledamo dnevne izveštaje na televiziji kako bismo videli da ludilo ne jenjava, da se nastavilo i u dvadeset prvom veku. Drugi aspekt kolektivne disfunkcionalnosti ljudskog mozga jeste nasilje bez presedana koje ljudi izvršavaju nad drugim oblicima života i nad samom planetom: uništavanje šuma i biljaka koje su izvor kiseonika, kao i životinjskog sveta, loše ophođenje prema domaćim životinjama, zagađivanje reka, okeana i vazduha. Vođeni pohlepom, nesvesni svoje povezanosti s celinom, ljudi nastavljaju s ponašanjem koje, ako ostane nekontrolisano, može dovesti jedino do njihovog ličnog uništenja.

Kolektivne manifestacije ludila, koje su osnovna odlika ljudskog stanja, sačinjavaju veći deo ljudske istorije. U velikoj meri to je

istorija ludila. Ukoliko bi istorija čovečanstva bila klinički slučaj pojedinačnog ljudskog bića, dijagnoza bi bila: hronično-paranoične obmane, patološka sklonost ka ubistvu i činovima surovog nasilja i okrutnost prema onima koje smatra svojim „neprijateljima“ – njegova lična nesvesnost projektovana na spoljašnji svet. Krajnja neuračunljivost s povremenim kratkim intervalima trezvenosti.

Strah, pohlepa, želja za moći jesu psihološke motivacione sile koje ne samo da stoje iza ratova i nasilja između nacija, plemena, religija i ideologija nego su i uzrok neprestanih konflikata u ličnim odnosima. Oni prouzrokuju poremećaj u vašem opažanju drugih ljudi i sebe. Kroz njih pogrešno tumačite svaku situaciju, što rezultira pogrešnim delanjem, koje je iskreirano tako da vas oslobodi straha i zadovolji vašu potrebu da posedujete više. To je bure bez dna, koje se nikad ne može ispuniti.

Međutim, važno je uvideti da strah, pohlepa i želja za moći nisu ona disfunkcionalnost o kojoj je ovde reč, nego proizvodi te disfunkcionalnosti, disfunkcionalnosti koja predstavlja duboko usađenu kolektivnu obmanu što leži u umovima svih ljudskih bića. Brojna duhovna učenja govore nam da se oslobodimo straha i želje. Ali te su duhovne prakse često neuspešne. Nisu doprle do korena disfunkcionalnosti. Strah, pohlepa i želja za moći nisu krajnji uzroci. Sam pokušaj da se postane dobro ili bolje ljudsko biće zvuči kao hvale vredna i visokoumna stvar, pa ipak, to je poduhvat u kom ne možete uspeli ukoliko ne dođe do promene u svesti. Razlog tome jeste to što je svest još uvek deo te iste disfunkcionalnosti, profinjenijeg i ređeg oblika samoprecenjivanja, želje da se ima više i jačanja nečijeg zamišljenog identiteta, nečije predstave o sebi. Vi nećete postati bolji tako što ćete se truditi da budete bolji, nego tako što ćete pronaći dobrotu koja se već nalazi unutar vas i tako što ćete dozvoliti toj dobroti da ispliva na površinu. Ali ona može isplivati samo ako se nešto fundamentalno promeni u vašem stanju svesti.

Istorija komunizma, koji je u osnovi bio inspirisan plemenitim idejama, jasno pokazuje šta se desi kada ljudi pokušaju da promene spoljašnju stvarnost – stvore novu zemlju, ali bez ikakve prethodne promene u njihovoj unutrašnjoj stvarnosti, njihovom stanju svesti. Prave planove a da pri tom ne uzimaju u

obzir urođenu predispoziciju za disfunkcionalnost koju svako biće nosi unutar sebe: ego.

NOVA SVEST KOJA SE BUDI

Najstarije religije i duhovne tradicije dele zajedničko shvatanje da je naše „normalno“ stanje uma pomućeno fundamentalnim defektom. Međutim, iz ovog shvatanja o prirodi ljudskog stanja, koje se može nazvati lošom vešću, rađa se drugo shvatanje: dobra vest o mogućnosti radikalne transformacije ljudske svesti. U učenjima hinduizma (a i budizma), ova transformacija nazvana je *prosvetljenje*. U učenjima Isusa, to je *spasenje*, a u budizmu *kraj patnje*. *Oslobođenje* i *buđenje* su još neki od termina koji se koriste da bi se objasnila ova transformacija.

Najveća dostignuća čovečanstva nisu njegova umetnička dela, nauka ili tehnologija, nego spoznaja o njegovoj disfunkcionalnosti, njegovom ludilu. U dalekoj prošlosti, nekoliko pojedinaca je došlo do te spoznaje. Čovek po imenu Guatama Sidarta, koji je živio pre 2.600 godina u Indiji, verovatno je bio među prvima koji su došli do te spoznaje. Kasnije mu je dodeljena titula Bude. *Buddha* znači „probuđeni“. Negde u isto vreme, još jedan od rano probuđenih učitelja čovečanstva pojavio se u Kini. Zvao se Lao Ce. Ostavio je zapis o svom učenju u vidu jedne od najduhovnijih knjiga ikad napisanih: *Knjiga o Putu i Vrlini (Tao Te Ching)*.

Spoznaja o sopstvenom ludilu jasno predstavlja uzdizanje zdravog razuma, početak ozdravljenja i transcendentnosti. Nova dimenzija svesti počela je da se rađa na planeti, prvo vidljivo cvetanje. Ti retki pojedinci počeli su da se obraćaju svojim savremenici. Govorili su o grehu, patnji, obmanama. Rekli su: „Pogledajte kako živite. Vidite šta činite, patnju koju prouzrokuje.“ Potom su ukazali na mogućnost buđenja iz kolektivne more „normalnog“ ljudskog postojanja. Oni su ukazali na put.

Svet još nije bio spreman za njih, a, opet, oni su bili osnovni i neophodni deo ljudskog buđenja. Kako to uvek biva, najčešće su

nailazili na nerazumevanje kod svojih savremenika, kao i kod sledećih generacija. Njihova učenja, iako jednostavna i snažna, izopačena su i pogrešno tumačena, u pojedinim slučajevima čak i u beleškama njihovih sledbenika. Tokom narednih vekova dodate su mnoge stvari koje nisu bile ni u kakvoj vezi sa originalnim učenjima i koje su bile odraz osnovnog nerazumevanja. Pojedini učitelji bili su ismevani, izvrgnuti ruglu ili ubijeni, dok su drugi bili obožavani kao bogovi. Učenja koja su pokazivala put koji je vodio izvan disfunkcionalnosti ljudskog uma, put izvan ljudskog ludila, izopačena su, te su i sama postala deo tog ludila.

I tako su religije u velikoj meri postale sila koja razdvaja, a ne sila koja spaja. Umesto da doprinesu okončanju nasilja i mržnje putem spoznaje o fundamentalnoj jedinstvenosti života, one su donele još više nasilja i mržnje, više podela među ljudima, kako onih različitih religija, tako i onih unutar iste religije. Razvile su se u ideologije, sisteme verovanja s kojima su se ljudi mogli identifikovati i na taj način uveličati lažni doživljaj o sopstvenom ja. Pomoću njih oni mogu da svoj život identifikuju kao „ispravan“, a tuđe kao „pogrešne“, te da na taj način definišu svoj identitet kroz svoje neprijatelje, „druge“, „nevernike“ ili „vernike pogrešne vere“, za čije ubijanje često nađu opravdanje. Čovek je napravio Boga po svom liku. Večni, beskonačni, neimenovani sveden je na mentalnog idola u koga je trebalo da verujete i obožavate ga kao „svog Boga“ ili „našeg Boga“.

Pa ipak... ipak... uprkos svim suludim delima koja su počinjena u ime religije, istina na koju one ukazuju i dalje sija u njihovom središtu. I dalje sija, bez obzira na to koliko slabo, kroz slojeve i slojeve izopačenosti i pogrešnih tumačenja. Međutim, mala je verovatnoća da ćete uspeti da je opazite ukoliko sami

² Sufizam ili tasavuf je islamski misticizam, koji je dobio ime prema sufijima, odnosno dervišima, islamskim misticima. To je zajednički naziv za različite islamske pokrete koji se odlikuju insistiranjem na asketizmu i misticizmu, odnosno pronalaženju duhovne istine kao krajnjem cilju svakog pojedinca. – Prim. prev.

³ Hasidizam je pokret započet u istočnoj Evropi kao odgovor na prazninu koju su osećali mnogi Jevreji. Naglašava mogućnost da svi Jevreji postanu bliži Bogu kroz ono što rade, govore i misle. – Prim. prev.

⁴ Advaita vedanta je jedan od najdubljih sistema praktične filozofije, govori o nedvojnosti. „Advaita“ znači nedualan. – Prim. prev.

⁵ Džogčen je jedan od priznatih pristupa nedualizmu. Po učenjima Džogčena, naša priroda, koja je viđena kao urođena svest, poseduje mnogo kvaliteta koje je čine „perfektnom“. – Prim. prev.

već niste okusili nagoveštaje te istine unutar sebe. Tokom istorije, uvek su postojali retki pojedinci koji su iskusili promenu u svesti i na taj način otkrili šta je ono na šta sve religije ukazuju. Kako bi opisali tu nepojmljivu istinu, koristili su pojmovni okvir sopstvenih religija.

Uz pomoć pojedinih muškaraca i žena, oformile su se „škole“ ili pokreti unutar svih većih religija, koji su predstavljali ne samo novo pronalaženje nego i, u pojedinim slučajevima, jačanje svetlosti prvobitnih učenja. Na taj način su nastali gnosticizam i misticizam u ranom i srednjovekovnom hrišćanstvu, sufizam² u islamskoj religiji, hasidizam³ i kabala u judaizmu, advaita vedanta⁴ u hinduizmu, zen i džogčen⁵ u budizmu. Mnoge od ovih škola bile su ikonoklastične. One su uništile sloj po sloj zatupljujućih razmišljanja i struktura verovanja, i zbog toga je većina utemeljenih religija na njih gledala sa sumnjom i neodobravanjem. Nasuprot glavnim religijama, njihova učenja su naglašavala spoznaju i unutrašnju transformaciju. Kroz te ezoterične škole ili pokrete, glavne religije su povratile svoju transformacionu moć prvobitnih učenja, iako im je u većini slučajeva samo mali broj ljudi imao pristup. Njihov broj nikad nije bio dovoljno velik da bi ostvario značajan udar na duboku kolektivnu nesvesnost većine. Tokom vremena, pojedine škole su postale suviše strogo formalizovane ili zamišljene da bi ostale efikasne.

DUHOVNOST I RELIGIJA

Kakva je uloga utemeljenih religija u izdizanju nove svesti? Mnogi ljudi su svesni razlike između duhovnosti i religije. Oni znaju da vas posedovanje sistema verovanja, skupa misli za koje smatrate da predstavljaju apsolutnu istinu, ne čini produhovljenim, bez obzira na prirodu tih verovanja. Zapravo, što više svoje misli (ubeđenja) identifikujete sa svojom ličnošću, više ste odsečeni od svoje duhovne dimenzije. Mnogi „religiozni“ ljudi zaglavljani su na tom nivou. Izjednačavaju istinu s mišljenjem, i pošto se u potpunosti identifikuju s mišljenjem (svojim

umom), tvrde da su došli do konačne istine u nesvesnom pokušaju da zaštite svoj identitet. Nisu svesni ograničenja misli. Ako ne verujete u ono u šta oni veruju (tj. ne razmišljate poput njih), u njihovim očima ste grešni, i u ne tako dalekoj prošlosti smatrali bi ispravnim da vas ubiju zbog toga. Pojedini to rade i danas.

Nova duhovnost, transformacija svesti, rađa se u najvećoj meri izvan struktura postojećih institucionalizovanih religija. Oduvek su postojale mrvice duhovnosti čak i u religijama u kojima dominira razum, premda su se institucionalizovane hijerarhije osećale ugroženo i često pokušavale da ih potisnu. Otvaranje duhovnosti u velikim razmerama izvan religioznih struktura predstavlja novi razvoj događaja. U prošlosti bi ovo bilo nezamislivo, posebno na Zapadu, kulturi koja je pod najvećom dominacijom razuma, u kojoj hrišćanska crkva ima virtuelno pravo na duhovnost. Niste mogli samo da ustanete i održite duhovni govor ili objavite duhovnu knjigu bez odobrenja crkve, a ako ne biste imali dozvolu, ubrzo bi našli način da vas utišaju. Ali sada se čak i unutar pojedinih crkava i religija naziru znaci promene. Takav stav je dobrodošao, i pojedinci su zahvalni za čak i najmanji znak otvorenosti, kao što je obilazak džamija i sinagoga od strane pape Jovana Pavla II.

Delom kao rezultat duhovnih učenja koja su se pojavila izvan utemeljenih religija, ali i zahvaljujući uplivu starih istočnjačkih mudrih učenja, sve veći broj sledbenika tradicionalnih religija u mogućnosti je da se oslobodi identifikacije s oblikom, dogmom i strogim sistemom verovanja, te da otkrije prvobitnu dubinu, koja je skrivena unutar njihove duhovne tradicije, istovremeno dok otkrivaju dubinu unutar sebe. Shvataju da njihova „duhovnost“ nema nikakve veze s onim u šta veruju, nego s njihovim stanjem svesti. Ovo, za uzvrat, određuje način na koji će delati u svetu i postupati s drugim ljudima.

Oni koji nisu u mogućnosti da vide izvan oblika postaju robovi svojih ubeđenja, tj. svojih umova. Svedoci smo ne samo neprevaziđenog upliva svesti u savremenom svetu nego i porobljavanja od strane ega, te jačanja samog ega. Pojedine religiozne institucije biće otvorene za novu svest, druge će učvrstiti svoje doktrine i postati deo svih onih drugih ljudskih tvorevina

pomoću kojih će se kolektivni ego braniti i „uzvraćati udarce“. Pojedine crkve, sekte, kultovi ili religijski pokreti u osnovi su egoički entiteti, toliko strogo identifikovani sa svojim zamišljenim pozicijama da liče na sledbenike neke političke ideologije koja je bliska jednoj od alternativnih interpretacija stvarnosti.

Ali ego je osuđen na postepeno raspadanje, i svi njegovi spoljni delovi, bilo da su u pitanju religijske ili druge institucije, korporacije ili vlade, raspašće se iznutra, bez obzira na to koliko se čine zaštićenim. Najsnažnije strukture, najnepodložnije promenama, biće prve koje će se razgraditi. To je bio slučaj i s komunizmom u Sovjetskom Savezu. Toliko se činio zaštićenim, čvrstim i monolitnim, a opet se u roku od nekoliko godina raspao iznutra. Niko to nije predvideo. Svi su bili iznenađeni. Tek nas čekaju slična iznenađenja.

NUŽNOST TRANSFORMACIJE

Kada se pojedinačni oblik života, ili čak i cela vrsta, suoči s radikalnom krizom – kada stari način postojanja i interakcije s drugima i s carstvom prirode prestane da funkcioniše, kada opstanak bude ugrožen od strane naizgled nepremostivih prepreka – ili će izumreti, biti istrebljen, ili će se izdići izvan ograničenja svog stanja kroz evolucionu skok.

Veruje se da su se prvi oblici života na našoj planeti razvili u moru. Kada druge životinje nisu ni postojale na kopnu, more je vrvelo od života. Verovatno je u jednom trenutku jedno od morskih stvorenja počelo da izlazi na kopno. Sigurno je u početku puzilo nekoliko centimetara, a onda bi se iscrpljeno zbog jake gravitacione sile vratilo u vodu, u kojoj gravitacija skoro da i ne postoji i gde mu je život bio olakšan. Onda je pokušalo ponovo, a mnogo kasnije prilagodilo se životu na zemlji, razvila su mu se stopala umesto peraja, a pluća umesto škrge. Mala je verovatnoća da bi neka vrsta krenula u tako smeo poduhvat i prošla kroz evolucionu transformaciju osim ako nije bila primorana na to usled izvesne krizne situacije. Mora da je

postojala velika morska površina koja je naglo odsečena od glavnog okeana, u kojoj se voda postepeno povlačila tokom hiljada godina i primorala ribe da napuste svoje okruženje i evoluiraju.

Odgovoriti na radikalnu krizu koja pretil našem ličnom opstanku – to je izazov za čovečanstvo danas. Disfunkcionalnost egoičkog ljudskog uma, prepoznata još pre 2.500 godina od strane starih mudrih učitelja, a sada uvećana naukom i tehnologijom, po prvi put pretil opstanku planete. Donedavno, transformacija ljudske svesti na koju su ukazivali stari učitelji predstavljala je samo mogućnost, i do nje su došli samo retki pojedinci, bez obzira na njihovu kulturološku ili religijsku pozadinu. Nije došlo do rasprostranjenog cvetanja ljudske svesti jer tad još nije postojao imperativ za tim.

Značajan deo stanovnika Zemlje uskoro će shvatiti, ako već i nije, da se čovečanstvo suočava s teškim izborom: evoluirati ili umreti. Još uvek relativno mali procenat stanovništva – ali koji se svakim danom povećava – u sebi oseća raskid sa starim egoičkim obrascima uma i rađanje nove dimenzije svesti.

Ono što se sada rađa nije novi sistem verovanja niti nova religija, duhovna ideologija ili mitologija. Suočavamo se s krajem ne samo mitologija nego i ideologija i sistema verovanja. Promena zalazi dublje, ne samo do sadržaja vašeg uma, vaših misli. U stvari, u srcu nove svesti leži transcendentnost misli, tek otkrivena mogućnost da se izdigne iznad tih misli, da se unutar sebe spozna dimenzija koja je beskonačno mnogo šira od misli. Više ne pokušavate da izgradite svoj identitet, svoj doživljaj o tome šta predstavljate, iz nepresušnog toka misli s kojim ste se poistovećivali u staroj svesti. Kakav je to osećaj slobode kada se shvati da „glas u mojoj glavi“ nije ono što sam ja! Ko sam ja onda? Onaj koji sve to vidi. Shvatanje koje prethodi misli, prostor u kojem se stvara misao, emocija ili čulni opažaj.

Ego nije ništa drugo do sledeće: identifikovanje s oblikom, pre svega misaonim oblikom. Ako se zlo može predstaviti, a može, ali samo relativno, ne apsolutno, to je istovremeno i njegova definicija: potpuno identifikovanje s oblikom, fizičkim

⁶ Otkrovenje 21:1 i Knjiga proroka Isaije 65:17

oblicima, misaonim oblicima, emocionalnim oblicima. Kao rezultat se dobija potpuna nesvesnost o svojoj povezanosti s celinom, o povezanosti svoje urođene jedinstvenosti sa svim „ostalim“ kao i sa Izvorom. Ova zaboravnost je prvi greh, patnja, obmana. Kada ta obmana o konačnoj razdvojenosti leži u središtu mog razmišljanja, govorenja i delanja i upravlja njima, kakav to svet ja stvaram? Da biste našli odgovor na ovo pitanje, posmatrajte kako se ljudska bića odnose jedna prema drugima, čitajte istorijske knjige ili pogledajte večernje izdanje vesti.

Ako strukture ljudskog uma ostanu nepromenjene, iznova ćemo stvarati u osnovi isti svet, isto zlo, istu disfunkcionalnost.

NOVO NEBO I NOVA ZEMLJA

Inspiraciju za naslov knjige pronašao sam u biblijskom proročanstvu koje se čini primenljivijim sada nego u bilo kom drugom vremenu u ljudskoj istoriji. Pojavljuje se i u Starom i u Novom zavetu i govori o propasti postojećeg sveta i izdizanju „novog neba i nove zemlje“. ⁶ Mora se imati na umu da ovde nebo nije lokacija, već se odnosi na unutrašnje carstvo svesti. To je ezoterično značenje reči, i to je značenje koje se nalazi u Isusovim učenjima. Zemlja je, s druge strane, spoljašnja manifestacija u obliku koji je uvek odraz unutrašnje manifestacije. Kolektivna ljudska svest i život na našoj planeti neraskidivo su vezani. „*Novo nebo*“ je rađanje transformisanog stanja ljudske svesti, a „*nova zemlja*“ je njegov odraz u carstvu fizičkog. Pošto su, u suštini, ljudski život i ljudska svest jedno sa životom na planeti, kako se stara svest bude razgrađivala, sigurno će doći do sinhronizovanih geografskih i klimatskih prirodnih preokreta u mnogim delovima planete. Mada već prisustvujemo takvim dešavanjima.

DRUGO POGLAVLJE

Ego: trenutno stanje čovečanstva

Reči, bez obzira na to da li su izgovorene ili su ostale neizgovorene u formi misli, imaju moć da hipnotišu. Lako se izgubite u njima, postanete hipnotisani i poverujete da kada nečemu pripisete ime, onda znate šta je to. Činjenica je da ne znate. Samo ste misteriju prekrili imenom. Ni ptica, ni drveće, čak ni običan kamen ne mogu se spoznati u potpunosti, a kamoli ljudsko biće. To je zbog toga što poseduju nedokučivu dubinu. Sve ono što možemo da vidimo, osetimo, opazimo, samo je površinski sloj stvarnosti, manje od vrha ledenog brega.

Ispod površinskog sloja, sve je povezano ne samo sa svim ostalim nego i sa Izvorom svog života, iz kog je i nastalo. Čak i kamen, a još lakše cvet ili ptica, mogu vam pokazati put ka Bogu, Izvoru, vama samima. Kada ih pogledate i uzmete u ruke i jednostavno ih ostavite da *budu ono što jesu*, ne namećući im ime ili mentalnu oznaku, u vama se pojavljuje osećaj strahopoštovanja, čuđenja. Njihova suština vam se prikazuje bez reči i odražava vašu suštinu. To je ono što veliki umetnici osećaju i prenose na svoja dela. Van Gog nije rekao: „To je samo stara stolica.“ Posmatrao ju je dugo. Osetio je Postojanje u stolici. Potom je seo ispred platna i zamahnuo četkicom. Sama stolica dostigla je vrednost od, recimo, pet dolara. Slika te iste stolice danas vredi dvadeset pet miliona dolara.

Kada ne prikrivate svet rečima i oznakama, u vaš život se vraća osećaj čudesnosti, koji se davno izgubio kada je čovečanstvo umesto da koristi misao palo u njen posed. U vaš život se vraća dubina. Stvari povrate svoju novinu, svoju svežinu.

A najveće čudo je doživljavati istinskog sebe pre upotrebe bilo kakvih reči, misli, mentalnih oznaka i slika. Da bi se to dogodilo, treba da odvojite svoj doživljaj sopstvenog ja, svoje Postojanje, od svih stvari s kojima se uplelo, tj. identifikovalo. Ovo razdvajanje je glavna tema knjige.

Što ste brži u pripisivanju verbalnih ili mentalnih oznaka stvarima, ljudima ili situacijama, vaša stvarnost postaje sve površnija i beživotnija, i vi gubite dodir sa stvarnošću, čudom života koje se neprekidno odmotava unutar vas i oko vas. Na taj se način možda dolazi do lukavstva, ali se gubi mudrost, radost, ljubav, kreativnost i živost. Ostaju zarobljeni u nepomičnoj pukotini između opažanja i interpretacije. Naravno, moramo da koristimo reči i misli. I one imaju svoju lepotu, ali zar moramo da postanemo njihovi zarobljenici?

Reči svode stvarnost na nešto što ljudski um može da shvati, što i nije preterano mnogo. Jezik se sastoji od glasova koje stvaraju glasne žice. Osnovni glasovi su samoglasnici: *a, e, i, o, u*. Ostali glasovi su konsonanti, koji se stvaraju uz pomoć vazdušnog pritiska: *s, f, g* itd. Da li verujete da pojedine kombinacije osnovnih glasova mogu objasniti ko ste vi, ili konačnu svrhu univerzuma, ili šta su drvo ili kamen u svojoj suštini?

ILUZORNO JA

Reč „ja“ u sebi sadrži najveću grešku i najdublju istinu, zavisno od toga kako je upotrebljavate. U konvencionalnoj upotrebi, to ne samo da je jedna od najčešće korišćenih reči u svakom jeziku (zajedno sa srodnim rečima poput „meni“, „moje“, „mene“ i „ja lično“) nego je i jedna od onih koje navode na pogrešno tumačenje. U normalnoj svakodnevnoj upotrebi, „ja“ sadrži iskonsku grešku, pogrešnu percepciju onoga što vi jeste, iluzorni doživljaj identiteta. To je ego. Taj iluzorni doživljaj o sebi ono je za šta je Albert Ajnštajn, osoba koja je imala uvid ne samo u stvarnost prostora i vremena nego i u ljudsku prirodu, koristio termin „optička iluzija svesti“. To iluzorno ja potom postaje osnov za sve

ostale interpretacije ili, tačnije, za pogrešne interpretacije stvarnosti, svih procesa razmišljanja, interakcija i međusobnih odnosa. Vaša realnost postaje odraz prvobitne iluzije.

Dobra vest jeste da ako prepoznate iluziju kao takvu, ona se razgradi. Prepoznavanje iluzije istovremeno je i njen kraj. Njen opstanak zavisi od vašeg pogrešnog verovanja da ona predstavlja stvarnost. Razumevanjem onoga što niste, vaša prava stvarnost izlazi na površinu. To je ono što će se desiti ako budete nastavili da polako čitate ovo i naredno poglavlje, koja govore o mehanizmu lažnog ja, koje nazivamo egom. Dakle, kakva je priroda tog iluzornog ja?

Ono na šta obično mislite kada kažete „ja“ nije ono što vi zaista jeste. Monstruoznim činom redukovanja, beskonačna dubina onoga što predstavljate u vašem umu pogrešno je zamenjena zvukom koji proizvode glasne žice ili mišlju o ja i o svemu ostalom s čim se ja identifikovalo. Na šta se onda „ja“ i srodne reči („meni“, „moje“, „mene“) zapravo odnose?

Kada nauči da niz glasova koje proizvode glasne žice njegovih roditelja predstavlja njegovo ili njeno ime, dete počinje da izjednačava tu reč, koja u umu postaje misao, s onim što je on ili ona. U toj fazi pojedina deca na sebe ukazuju u trećem licu. „Džoni je gladan“. Ubrzo nauče magičnu reč „ja“ i izjednače je sa sopstvenim imenom, koje su pre toga izjednačili sa sobom. Potom i ostale misli dolaze i spajaju se s prvobitnom ja-mišlju. Sledeći korak su misli o „meni“ i „mojem“, koje označavaju stvari koje su na određeni način sastavni deo „ja“. To predstavlja identifikovanje s objektima, što podrazumeva da dajete identitet *stvarima*, tj. mislima koje predstavljaju stvari, ispunjavate ih doživljajem sopstvenog ja, i na taj način uzimate njihov identitet. Kada se „moja“ igračka polomi ili je neko uzme, pojavi se duboka patnja. Ne zbog očigledne vrednosti te igračke – dete će ionako ubrzo izgubiti interesovanje za nju i zameniće je drugim igračkama, drugim objektima – nego zbog misli o „mojem“. Igračka je postala deo detetovog doživljaja sebe, deo detetovog ja.

I kako dete raste, prvobitnoj ja-misli pridružuju se i druge misli; identifikuje se s polom, ličnim stvarima, telom doživljenim čulima, nacionalnošću, religijom, zanimanjem. Drugi pojmovi s

kojima se ja poistovećuje jesu uloge: majka, otac, suprug, supruga itd, koje predstavljaju akumulirano znanje ili mišljenje, ono što nam se dopada i ne dopada, i stvari koje su se desile „meni“ u prošlosti, sećanja o kojima su misli koje dalje definišu moj doživljaj o sebi u vidu „mene i moje priče“. Ovo su samo neke od stvari iz kojih ljudi izvlače svoj doživljaj identiteta. One ne predstavljaju ništa više do misli koje na okupu održava činjenica da su zaođenute doživljajem sopstvenog ja. Ono na šta obično mislite kada kažete „ja“ jeste mentalna tvorevina. Ili preciznije: veći deo vremena niste vi taj koji govori kada kažete ili mislite „ja“ – govori određeni deo te zamišljene tvorevine, egoičko ja. Čak i kad bude došlo do buđenja, i dalje ćete koristiti „ja“, ali ono će tada dolaziti iz mnogo dubljeg mesta unutar vas.

Većina ljudi se i dalje poistovećuje s neprestanim tokom uma, s nagonskim razmišljanjem od kojeg se većina ponavlja i koje je besmisleno. Ne postoji ja koje je razdvojeno od njihovih procesa razmišljanja i emocija koje ih prate. To znači biti duhovno nesvestan. Kada im se skrene pažnja na to da u njihovoj glavi postoji glas koji nikad ne prestaje da govori, oni upitaju: „Kakav glas?“ ili ljutito poriču sve, što naravno i jeste glas, jeste onaj koji razmišlja, jeste neopaženi deo uma. Skoro da se na njega može gledati kao na entitet koji ih je opseo.

Pojedini ljudi nikad ne zaborave trenutak kada su prvi put razdvojili sebe od svojih misli i time nakratko doživeli promenu identiteta, od onog momenta kad su bili sadržaj svog uma do onoga kad su postali svest u pozadini. Nekima se to dešava na tako suptilan način da jedva i primete, ili samo primete upliv radosti u njihov unutrašnji prostor, a da nisu svesni razloga.

GLAS U GLAVI

Prvi nagoveštaj spoznaje imao sam kad sam bio na prvoj godini fakulteta na Londonskom univerzitetu. Dvapat sedmično sam išao podzemnom železnicom u univerzitetsku biblioteku, obično oko devet sati pre podne, pred kraj špica. Jednom pri-

likom, žena u ranim tridesetim sela je na sedište preko puta mog. Viđao sam je i pre u vozu. Nisam mogao a da je ne primetim. Iako je voz bio pun, sedišta oko nje bila su prazna, verovatno zbog toga što je izgledala kao da je poremećena. Bila je prilično nape- ta i neprekidno je pričala sama sa sobom, glasno i ljutito. Bila je toliko udubljena u sopstvene misli da je bila u potpunosti nesve- sna sveta oko sebe. Glava joj je bila pognuta i nakrivljena na levu stranu, kao da se obraćala nekome ko je sedeo na praznom sedištu do nje. Iako se ne sećam tačnog sadržaja, njen monolog je ličio na sledeće: „I onda mi je ona rekla... i onda sam joj ja rekla da lažeš, kako se usuđuješ da me optužiš za tako nešto... kada si ti ta koja me je uvek iskorišćavala, verovala sam ti a ti si izneverila moje poverenje...“ U glasu joj se mogao osetiti bes nekoga ko je pogrešio, nekoga ko je imao potrebu da brani svoju poziciju kako ne bi bio anuliran.

Kako se voz približavao stanici *Totenam Kort Roud*, usta- la je i krenula prema vratima ne prekidajući svoj monolog. To je bila i moja silazna stanica, tako da sam stao iza nje. Kada smo izašli na ulicu, krenula je prema Bedford skveru, i dalje okupi- rana svojim imaginarnim dijalogom, i dalje ljutito optužujući i učvršćujući svoj položaj. Moja znatiželja se probudila i odlučio sam da je pratim sve dok budemo išli u istom smeru. Iako zaoku- pljena svojim zamišljenim dijalogom, izgledalo je kao da zna kuda ide. Ubrzo smo stigli pred velelepno zdanje Gornjeg doma, višespratne građevine iz 1930. godine, u kojoj se nalazi central- na administrativna zgrada Univerziteta i biblioteka. Bio sam zaprepašćen. Zar je moguće da idemo na isto mesto? Da, tamo se uputila! Da li je nastavnica, student, službenica, bibliotekarka? Možda je angažovana za neki istraživački zadatak iz psihologije. Nikad nisam saznao odgovor. Nalazio sam se dvadesetak kora- ka iza nje, i dok sam ušao u zgradu (koja je igrom slučaja bila sedište generalštaba „Policije misli“ u filmskoj verziji Orvelovog romana *1984*), već je bila nestala u nekom od liftova.

Bio sam nekako iznenađen onim čemu sam prisustvovao. Kao dvadesetpetogodišnji student prve godine fakulteta smatrao sam se intelektualcem koji se tek razvija i bio sam ubeđen da se svi odgovori na pitanja ljudske egzistencije mogu pronaći

upotrebom intelekta, tj. razmišljanjem. Tad još nisam znao da razmišljanje bez svesnosti *jeste* glavni problem ljudske egzistencije. U profesore sam gledao kao u mudrace koji imaju odgovor na sve, a u univerzitet kao na hram znanja. Kako jedna poremećena osoba poput nje može biti deo toga?

Još sam razmišljao o njoj kad sam svratio u muški toalet pre ulaska u biblioteku. Dok sam prao ruke, pomislio sam: „Nadam se da neću završiti kao ona.“ Čovek do mene me je pogledao i u trenutku sam se zaprepastio jer sam shvatio da nisam to samo pomislio, nego sam izgovorio naglas. „O, bože! Pa ja sam već kao ona!“, pomislio sam. Zar je i moj um neprestano aktivan poput njenog? Postoji samo mala razlika među nama. Glavno osećanje koje je ležalo iza njenog razmišljanja je bes. U mom slučaju, više je ličilo na strepnju. Ona je razmišljala naglas. Ja, uglavnom, razmišljam u sebi. Ako je ona luda, onda je svako lud, uključujući i mene. Razlika je u stepenu.

Na trenutak sam bio u mogućnosti da se odvojim od svog uma i sagledam ga iz dublje perspektive, onakvog kakav je zaista. Došlo je do kratkog prelaza s razmišljanja na svesnost. Još uvek sam stajao u toaletu, ali sam, i posmatrao se u ogledalu. U tom trenutku razdvajanja od svog uma nasmejao sam se naglas. Možda sam i zvučao kao ludak, ali to je bio zdrav smeh, smeh Bude sa velikim stomakom. „Život nije toliko ozbiljan koliko ga um čini takvim.“ Činilo se da je to ono što taj smeh pokušava da kaže. Ali, to je bio samo nagoveštaj koji ću ubrzo potom zaboraviti. Sledeće tri godine proveo sam u strepnji i depresiji, u potpunosti poistovećen sa svojim umom. Trebalo mi je da dođem do samoubilačkog stanja pre nego mi se svest vratila, a onda je to bilo mnogo više od nagoveštaja. Oslobodio sam se nagonskog razmišljanja i lažnog, umom stvorenog ja.

Navedeni događaj ne samo da mi je dao nagoveštaj o postojanju svesti nego je i usadio prvu sumnju u apsolutnu validnost ljudskog intelekta. Nekoliko meseci kasnije desilo se nešto tragično, što je pojačalo moje sumnje. Jednog ponedeljka ujutru došli smo na fakultet i javili su nam da je profesor čijem sam se intelektu divio izvršio samoubistvo prethodnog vikenda tako što je pucao u sebe. Našao sam se u čudu. Bio je visoko cenjeni pre-

Ekart Tol
Nova Zemlja

Izdavač:
Čarobna knjiga
Mike Alasa 36, Beograd

Za izdavača:
Borislav Pantić

Plasman:
011/2626099

Lektura i korektura:
Sonja Pejović

Dizajn korica:
Borislav Pantić

Prelom i priprema za štampu:
Maja Pantić

Štampa:
Publish, Beograd

Tiraž:
800

CIP - Katalogizacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije,
Beograd

TOL, Ekart

Nova Zemlja / Ekart Tol; prevod Danijela Mihić. - Beograd:
Čarobna knjiga, 2007 (Beograd:Publish). - 216 str.; 23 cm. -
(Biblioteka Avantura reči)
Prevod dela: A New Earth / Eckhart Tolle. - Tiraž 800.

ISBN 978-86-7702-052-1

COBISS.SR-ID

Svaka nova knjiga Ekarta Tola je novi, dragoceni uvid u jedno od najvrednijih i najoriginalnijih duhovnih učenja današnjice.

Svojim vodičem za prosvetljenje *Moć sadašnjeg trenutka*, Ekart Tol je inspirisao milione čitalaca da krenu na put otkrivanja slobode i uživanja u životu „u sadašnjem trenutku“. U *Novoj Zemlji*, Tol širi te moćne ideje da bi pokazao da je prevazilaženje našeg, na ego zasnovanog, stanja svesti ne samo suštinski važno za ličnu sreću već je i ključno za okončanje sukoba i patnji celog čovečanstva. Tol objašnjava kako naša vezanost za ego stvara disfunkcionalnost koja vodi u bes, zavist i nesreću, i pokazuje čitaocima kako da pobude novo stanje svesti i tako krenu putem koji vodi u istinski ispunjenu egzistenciju.

Prosvetljavajuća i ohrabrujuća, knjiga *Nova Zemlja* je istinski manifest kvalitetnijeg načina življenja i stvaranja jednog boljeg sveta.

Ekart Tol je naš savremenik, duhovni učitelj koji često putuje, prenoseći svoju poruku u sve krajeve sveta.

Čarobna knjiga

WWW.CAROBNAKNJIGA.COM